

Saugiau naudokis telefonu

Tikslas: suprasti mobiliųjų technologijų sukeltas grėsmes asmens privatumui ir saugumui, susipažinti su saugesniu jų naudojimu.

Priemonės:

Metodai: įžanginiai klausimai, atvejų analizė, diskusijos.

Teorinis įvadas

Šiandien mobilusis telefonas yra nepakeičiama bendravimo ir informacijos priemonė, siūlanti daugybę patrauklių galimybių – juo galima fotografuoti, filmuoti, įrašyti garsą, prisijungti prie mobiliojo interneto, siųsti ir gauti įvairaus turinio žinutes, žiūrėti televiziją ar naudotis vaizdo skambučiais. Kitaip sakant, mobiliuoju telefonu galima daryti beveik viską, ką galima prie interneto prijungtu asmeniniu kompiuteriu.

Mobiliems telefonams vis labiau populiarėjant, itin svarbu išmanyti jų naujoves ir mokėti saugiai jomis naudotis. Mobilusis, o ypač išmanusis telefonas ne tik vaikui suteikia prieigą prie pasaulio, bet ir pasauliui prieigą prie jo. Vaikas tampa visiems pasiekiamas dažniausiai ištisą parą, taip pat kai jis yra vienas, kai šalia nėra suaugusiųjų. O pasauliui prieigą prie savo vaiko net ir tuo metu, kai vaikai būna ne namuose ir be tėvų priežiūros.

Vaikai puikiai įgudę ne tik kalbėti ir siųsti sms, bet ir naršyti, fotografuoti, dalintis, naudotis įvairiomis programėlėmis, kurios gali padėti ir mokytis, ir turiningai leisti laisvalaikį. Galimybės visada susijusios su grėsmėmis. Vaikai mobiliaisiais telefonais gali naršyti jiems netinkamą interneto turinį, jame skelbti telefonu nufotografuotą ar nufilmuotą medžiagą, ja keistis tarpusavyje ir su nepažįstamaisiais, gauti iš jų netinkamo turinio žinučių, tapti patyčių ar persekiojimo aukomis. Vaikai net to nesuvokdami gali paskelbti savo nuotrauką, namų adresą, telefono numerį viešai internete. Nors yra telefone įdiegiamų kontroliuojančių programų, leidžiančių išvengti dalies išorinių grėsmių, tačiau daugelį jų galima sąmoningai apeiti.

Šalia visų gerų dalykų vaikai turi suprasti, kad naudotis mobiliuoju telefonu ir jame esančiu internetu reikia atsakingai. Kuo daugiau laisvės ir galimybių – tuo didesnė atsakomybė. Todėl vaikai turi gerai suprasti ir žinoti asmens privatumo, duomenų apsaugos būtinybę, vengti netinkamo turinio bei elgesio ir iškilus neaiškumams visada kreiptis į suaugusius.

Suaugusieji, savo ruožtu, turi mokytis vaikus atpažinti grėsmes ir jų išvengti, apriboti vaikų telefono sąskaitas, įdiegti jų veiklą internete kontroliuojančių programų ir pan.

Suaugusieji daugiau susipažinti su šiomis grėsmėmis gali parsisiuntę leidinį http://www.draugiskasinternetas.lt/repository/Saugesnis%20mobilus%20telefonas%20lankstinukas_4.pdf

Pamokos veiklos

Pradėkite nuo įžanginių klausimų.

Įžanginiai klausimai

- Kam dažniausiai naudojate mobiliuosius telefonus – pokalbiams, susirašinėjimui, naršymui, bendravimui socialiniuose tinkluose?
- Kaip dažnai gaunate žinučių ar skambučių iš nepažįstamų žmonių ir kaip į juos reaguojate?
- Ar persiunčiate kitus žmones įžeidžiančias nuotraukas?
- Ar skelbiate internete mobiliuoju telefonu nufotografuotas nuotraukas?

Darbas grupėse

Pasiūlykite ir padėkite vaikams sugalvoti galimus saugaus elgesio scenarijus naudojantis mobiliaisiais telefonais.

Situacijos.

- 1 atvejis. Gaunate įžeidžiančią žinutę nuo savo draugų.
- 2 atvejis. Norite dalyvauti nuotraukų konkurse, kur internete reikia paskelbti nuotrauką iš savo gyvenimo, kitus savo duomenis.
- 3 atvejis. Gaunate nepažįstamo žmogaus provokuojančią žinutę, nuotrauką ar pasiūlymą susitikti.

Rekomenduojami scenarijai:

1. Įžeidžiančią informaciją pašalinti. Nepersiūsti ir neatsakyti. Prireikus kreiptis į suaugusiuosius.
2. Skelbti tik tokias nuotraukas, kurios nepažeistų kitų žmonių teisių. Saugoti savo ir kitų asmens duomenis, neskelbti kitų žmonių atvaizdų be jų sutikimo.
3. Įžeidžiančią informaciją pašalinti. Nepersiūsti ir neatsakyti. Geriausia kreiptis į suaugusiuosius.

Diskusija

Surenkite diskusiją. Vaikai tegu dalijasi savo žiniomis, mokytojas tik moderuoja ir pataria socialinės elgsenos temomis.

Klausimai diskusijai.

- Kokie pavojai gali iškilti bendraujant su nepažįstamaisiais telefonu? Kaip nuo jų apsisaugoti?
- Kaip mokykloje stabdyti patyčias, plintančias mobiliuoju ryšiu?
- Kas yra privatumas, asmenis duomenys ir kodėl juos reikia saugoti?
- Kur kreiptis, jei susidūrėte su jus šmeižiančia ar žeminančia informacija?

[Paskelbkite trumpą pamokos išvadą./\[showhide\]](#)

Papildoma medžiaga

Leidiny „Saugesnio mobiliojo telefono gidas“

http://www.draugiskasinternetas.lt/repository/Saugesnis%20mobilus%20telefonas%20lankstinukas_4.pdf